

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLY VA O‘RTA MAXSUS TA‘LIM VAZIRLIGI**

**NIZOMIY NOMIDAGI
TOSHKENT DAVLAT PEDAGOGIKA UNIVERSITETI**

“KIRITILDI”
Nizomiy nomidagi TDPU
rektori A.Yu.Umarov
“09” 2021 yil

“TASDIQLAYMAN”
Oliy va o‘rta maxsus ta‘lim
vazirligi
“10” 07 2021 yil

**KASBIY (IJODIY) IMTIHON DASTURI VA
BAHOLASH MEZONI**

**“Cholg‘u ijrochiligi va xonandalik mahorati”, “Musiq nazariyasi
va Solfedjio” fanlari**

**5111100 - “Musiq ta‘limi”
bakalavriat ta‘lim yo‘nalishining barcha shakllari uchun**

Toshkent – 2021

Dastur Toshkent davlat pedagogika universiteti O‘quv-uslubiy Kengashida ko‘rib chiqilgan va ma’qullangan (2021 yil ____ ____dagi ____-sonli majlis bayoni).

Tuzuvchilar: **Panjiyev Q.B.** – Nizomiy nomidagi TDPU Musiqa nazariyasi va metodikasi kafedrasida dotsenti v.b., san.f.n.
Karimova D.A. – Nizomiy nomidagi TDPU Musiqa nazariyasi va metodikasi kafedrasida dotsenti
Ibrahimjanova G.A. - Nizomiy nomidagi TDPU Musiqa nazariyasi va metodikasi katta o‘qituvchisi

Taqrizchilar: **Azimov B.** – O‘zbekiston davlat konservatoriyasi Xalq cholg‘ularida ijrochilik kafedrasida dotsent, p.f.n.
Rahimov Sh.N. - Nizomiy nomidagi TDPU Ijrochilik mahorati va madaniyati kafedrasida dotsenti

I. Kirish

5111100 - Musiqa ta'limi ta'lim yo'nalishi bo'yicha kasbiy (ijodiy) imtihon dasturi akademik litsey va kasb-hunar kollejlari, bolalar musiqa va san'at maktablari hamda umumiy o'rta ta'lim maktablarining musiqa madaniyati fani dasturi asosida tuzilgan bo'lib, bakalavr darajasini olish uchun O'zbekiston Respublikasi pedagogika oliy ta'lim muassasalari abituriyentlari uchun mo'ljallangan.

Ushbu dastur cholg'u ijrochiligi va xonandalik mahorati, musiqa nazariyasi va solfedjio fanlari bo'yicha abituriyentlarning musiqiy ta'lim sohasida nazariy va amaliy bilimlarini aniqlash maqsadida o'tkazilgan.

II. Ijodiy imtihonlarning maqsad va vazifalari

5111100 - Musiqa ta'limi ta'lim yo'nalishida bo'lajak musiqa o'qituvchilarini tayyorlash bo'yicha kasbiy (ijodiy) imtihonlar abituriyentlarning shu sohada bo'lgan qiziqishi, bilim darajasi va kelajakda musiqa ta'limi sohasi kasbida faoliyat yuritish kompetentsiyalarini belgilash maqsadida ishlab chiqilgan.

Mazkur ijodiy imtihonlarni o'tkazishning asosiy vazifasi abituriyentlarning boshlang'ich musiqa savodi, biror bir cholg'u asbobda ijro eta olish ko'nimasini, xonandalik mahoratini aniqlash, musiqa asarlari namunalarini bilish, o'zbek va chet el ijodkorlari faoliyati, musiqa ijrochiligi, vokal, xor, an'anaviy xonandalik mahoratini, ansambl, orkestr, bastakorlar va kompozitorlar ijodini, mashhur sozanda va xonandalar ijodiy faoliyatini, musiqiy atama va iboralarni, musiqa janrlari, musiqada zamonaviylik va an'anaviylik tendentsiyalarini, zamonaviy musiqa, milliy estrada musiqasi va uning ijrochilari kabi mavzular asosida milliy musiqa madaniyatimizni o'zlashtirganlik darajasini aniqlashni va baholashni nazarda tutadi.

Bunda cholg'u ijrochiligi bo'yicha biror bir cholg'u asbobda o'zbek yoki chel et musiqa asarlarini ijro eta olish ko'nikmasini egallaganlik darajasi; ijro etayotgan musiqa asarini toza, sof hamda dinamik, temp va ritmik jihatdan aniq va to'g'ri ijro etishi; musiqa cholg'usini chuqur his eta olishi; ritm, garmonik ohanglarni ijro etishda barmoq harakatlarini to'g'ri bajarishi; ijro etayotgan asarning muallifi, cholg'u asbobi turi, nomi, tarixi haqida hamda milliy cholg'ular to'g'risida aniq ma'lumotlarga egaligi;

xonandalik bo'yicha xonandalik janrlari; ijro etayotgan asarning nomi, muallifi, janri xususida batafsil ma'lumotlarga ega ekanligi; ijroda sof intonatsion qoidalarga to'la amal qilishi, tonallikni ushlay olish ko'nikmasiga egaligi; tajribasi, ovoz, nafas va ularni ishlata olish mahorati, bu borada orttirgan tajribasi; vokal, xor, estrada, an'anaviy xonandalik asarlarini ijro eta olish mahorati, yo'llari, maktabi, tajribalari haqida bilimlarga egaligi; bastakor, kompozitorlar va ularning faoliyati, ular ijodida yuzaga kelgan musiqiy asarlarni bilishi;

musiqa nazariyasi va solfedjio bo'yicha musiqiy tizim, tovush, nota yozuvi qonun-qoidalari, metr, ritm, temp, lad, tonallik, tonalliklar kvarta-kvinta doirasi, turli xil major va minor gammalar, xalq ladlari, interval, akkord, alteratsiya,

xromatizm, tonalliklar pog‘onadoshligi, modulyatsiya va og‘ishma, transpozitsiya, kuy, musiqa bezaklari xususida nazariy bilimlar; bir ovozli kuylarni, tovushdan va tonallikda major, minor hamda xalq ladlari tovushqatorlarini, xromatik gamma, turli xil interval va akkordlarni yechilishlari bilan yozma ravishda va fortepianoda tuzib sof intonatsiyada kuylash, musiqa elementlarini tinglab aniqlash ko‘nikmalar talab etiladi.

Shu bilan bir qatorda ijodiy imtihonda abituriyentlar, avvalo, musiqa san‘atining inson hayotida tutgan o‘rni va ahamiyati, yoshlarni aqliy, axloqiy, jismoniy va ma‘naviy kamol topishidagi roli; milliy ong, milliy tafakkur, milliy g‘urur, Vatanni sevish uni ardoqlash hislarini shakllantirishdagi ahamiyati haqida aniq tushunchaga ega bo‘lishlari; musiqa san‘ati vositasida milliy g‘oyani o‘quvchi-yoshlar qalbiga singdirib borish yo‘llarini tasavvur qila olishlari; Respublikamizning mustaqillik yillarida O‘zbekistonda san‘at va musiqiy ta‘limni yuksak rivoj topganligi haqida asosli va mantiqli fikr-mulohaza yurita olishlari talab etiladi.

III. Abiturientning bilimiga qo‘yiladigan talablar

Abituriyent cholg‘u ijrochiligi va xonandalik mahoratini egallagan bo‘lishi, uni namoyish eta olishi hamda musiqiy-nazariy bilimlarni hamda atama va tushunchalarni bilishi, musiqa elementlarini kuylash va tinglab aniqlab berishi, notaga qarab kuylab berishi lozim.

IV. Ijodiy imtihon o‘tkazish tartibi

Kasbiy ijodiy imtihon ikkita fan doirsida o‘tkaziladi, har bir fan bo‘yicha abituriyent bilimi va ijodiy mahoratiga alohida ball qo‘yiladi. To‘plagan ball natijalari umumlashiriladi va ballar ketma-ketligida qabul komissiyasiga taqdim etiladi.

Cholg‘u ijrochiligi va xonandalik mahorati bo‘yicha ijro etilgan asarlar ro‘yxati (repertuar), abituriyent tomonidan yozma tarzda imzolangan xolda ijodiy imtihon komissiya raisiga topshiriladi.

Musiqa nazariyasi va solfedjio bo‘yicha egallagan nazariy bilimlari yozma ish, diktant, tinglab kuylash, tinglab chalib berish, tinglab aniqlash kabi qator topshiriqlar asosida aniqlanadi.

Kasbiy (ijodiy) kirish imtihonlarning umumiy bali – **126** balni tashkil etadi.

1. Cholg‘u ijrochiligi va xonandalik mahorati uchun – **63 ballgacha**;

2. Musiqa nazariyasi va solfedjio uchun – **63 ballgacha**.

Cholg‘u ijrochiligi va xonandalik mahorati, musiqa nazariyasi va solfedjio bo‘yicha kasbiy (ijodiy) imtihon uchun jami bir soat (60 daqiqa) vaqt ajratiladi.

V. Kasbiy (ijodiy) imtihon mazmuni

V. 1.1. Cholg‘u ijrochiligi va xonandalik mahorati

a) baholash mezonlari:

ushbu imtihonda abituriyentdan mazmuni, shakli, xarakteri va ijroviy murakkabligi bo'yicha turlicha bo'lgan uchta musiqa asarini ijro etishi talab etiladi. Shuningdek, qo'shimcha tarzida O'zbekiston Respublikasi Davlat Madhiyasi kuyini cholib, kuylab berishi, O'zbekistonning mashhur kompozitorlari va taniqli bastakor-sozandalarini bilishi, mustaqillik yillarida respublikamizda musiqa san'atini rivojlantirish borasida amalga oshirilayotgan ishlar haqida o'z fikrlarini bayon etishi talab etiladi.

№	Cholg'u ijrochiligi bo'yicha ijro etiladigan asar janri va og'zaki savol-javob mazmuni	Ballar taqsimoti
1-asar	Yirik shakldagi asar (sonatina, sonata, variatsiya, konsert va boshqalar)	0 - 8
1a. asar yuzasidan og'zaki javob	Asarning mazmuni, shakli, xarakteri va bastakori to'g'risidagi bilimlari, nutqi (maxsus atamalar qo'llanilgan nutqning ifodaligi) va pedagogik qobiliyati.	0 - 2
2-asar	Polifonik asarlar (invensiya, fuga, prelyudiya va fuga, va boshqalar) // O'zbek xalq kuylari va bastakorlarning cholg'u kuylari.	0 - 8
2a. asar yuzasidan og'zaki javob	Asarning mazmuni, shakli, xarakteri va bastakori to'g'risidagi bilimlari, nutqi (maxsus atamalar qo'llanilgan nutqning ifodaligi) va pedagogik qobiliyati	0 - 2
3-asar	Xorijiy va O'zbekiston kompozitorlari ijod qilgan pyesa yoki etyud	0 - 6
3a. asar yuzasidan og'zaki javob	Asarning mazmuni, shakli, xarakteri va bastakori to'g'risidagi bilimlari, nutqi (maxsus atamalar qo'llanilgan nutqning ifodaligi) va pedagogik qobiliyati	0 - 2
4. Og'zaki javb (kollokvium)	Musiqiy cholg'ular tarixi va ularning xususiyatlari, cholg'u musiqaning ijtimoiy hayotda tutgan o'rni hamda ahamiyati to'g'risidagi bilimlari, nutqi (maxsus atamalar qo'llanilgan nutqning ifodaligi) va pedagogik qobiliyati.	0 - 3,5
Jami		31,5

Izoh: kasbiy (ijodiy) imtihon komissiyasi musiqiy cholg'ular bilan ta'milash majburiyatini olmaydi. Abituriyentlar ijro etadigan musiqa cholg'usini o'zi bilan birga olib keladi va sozlagan holda ijro etadilar. Kasbiy (ijodiy) imtihon jarayonida kontsertmeyster jo'rligidan foydalanishga yo'l qo'yilmaydi.

Kasbiy (ijodiy) imtihon komissiyasi a'zolari o'zlarining ixtisoslik sohasidan kelib chiqqan holda abituriyent bilimini baholaydi. Baholar umumlashgan holda e'lon qilinadi.

Abituriyentga har bir asar ijrosiga 2-3 daqiqa, 3 ta asarni ijro etish uchun uzog‘i bilan 6-8 daqiqa vaqt beriladi. Og‘zaki savol-javoblar uchun 4-5 daqiqa vaqt ajratiladi.

Cholg‘u ijrochiligi bosqichi (qismi) uchun jami 12-13 daqiqagacha vaqt arjatiladi.

b) Taxminiy asarlar ro‘yhati

Fortepiano:

1. Yirik shakldagi asarlar: N.Zakirov “Sonata”, F.Nazarov “Kontsert”, M.Klementi, L.Betxoven, Y.Gaydn, V.A.Motsart, F.Shubert, M.I.Glinka, A.K.Glazunov va boshqa chet el kompozitorlar sonatina, sonata va kontsertlari.

2. Polifonik asarlar: I.S.Baxning “Frantsuz syuitalari”, ikki va uch ovozli inventsiyalari, XTK 1-tom prelyudiya va fugalari, shuningdek G.Gendel, R.Shuman, M.I.Glinka, A.K.Glazunov, D.D.Shostakovich, G.Mushel kabi kompozitorlarning polifonik asarlari.

3. Pyesa: F.Shopen, Y.Brams, F.List, E.Grig, P.I.Chaykovskiy, S.Raxmaninov, M.Ashrafiy “So‘zsiz qo‘shiq”, X.Azimov “Noktyurn”, P.Xalikov “Dutor navolari” va boshqa asarlar, shuningdek K.Cherni, M.Klementi, I.Mosheles, F.Shopen va boshqa kompozitorlar etyudlari.

O‘zbek xalq cholg‘ularida:

1. Yirik shakldagi asarlar – O‘zbekiston va chet el kompozitorlarining sonatina, sonata, kontsert v.b.

2. O‘zbek xalq kuylari – “Dugox”, “Segox”, “Yolg‘iz”, “Navruzi ajam”, “Rajabiy”, “Ko‘shchinor”, “Tanovar”, “Munajat” va b.

3. O‘zbekiston kompozitorlarining asarlari - F.Vasilev obrabotkasi “Dutor bayoti”, M.Bafoev “Poema”, F. Nazarov “Poema”si, D.Zakirov “Qo‘shiq va raqs”, “Ko‘rmdim” T.Jalilov, “Otmagay tong” va boshqalar.

V. 1.2. Xonandalik mahorati

a) baholash mezonlari:

ushbu imtihonda abituriyentdan musiqa asarining mazmuni, shakli, xarakteri va ijroviy murakkabligi bo‘yicha turlicha bo‘lgan uchta musiqa asarini kuylab berishlari talab etiladi. Shuningdek, O‘zbekiston Respublikasi Davlat Madhiyasini kuylab berishi, O‘zbekistonning mashhur kompozitorlari va taniqli bastakor-sozandalarini bilish va mustaqillik yillarida respublikamiz san‘atni yanada rivojlantirish borasida amalga oshirilayotgan ishlar haqida o‘z fikrini bayon etishi talab etiladi.

№	Xonandalik mahorati bo‘yicha ijro etiladigan asar janri va og‘zaki savol-javob	Ballar taqsimoti
1-asar	Maqom, an’anaviy xonandalik, o‘zbek va chet el kompozitorlarining ariya, romans, estrada qo‘shiqlari	0 - 8
1a. asar yuzasidan	Asarning mazmuni, shakli, xarakteri va kompozitor//bastakori to‘g‘risidagi bilimlari, nutqi	0 - 2

ogʻzaki javob	(maxsus atamalar qoʻllanilgan nutqning ifodaligi) va pedagogik mahorati	
2-asar	Umumiy oʻrta taʼlim maktablarining 5-, 6-, 7- sinf “Musika madaniyati” fani dasturidan oʻrin olgan qoʻshiqlardan namunalar	0 - 8
2a. asar yuzasidan ogʻzaki javob	Asarning mazmuni, shakli, xarakteri va kompozitor//bastakori toʻgʻrisidagi bilimlari nutqi (maxsus atamalar qoʻllanilgan nutqning ifodaligi) va pedagogik mahorati	0 - 2
3-asar	Oʻzbek va chet el xalq qoʻshiqlari	0 - 6
3a. asar yuzasidan ogʻzaki javob	Asarning mazmuni, shakli, xarakteri va bastakori toʻgʻrisidagi bilimlari nutqi (maxsus atamalar qoʻllanilgan nutqning ifodaligi) va pedagogik qobiliyat	0 - 2
4. Ogʻzaki javob (kollokvium)	Xonandalik tarixi, ularning ijtimoiy hayotda tutgan oʻrni va ahamiyati hamda oʻzbek va chet el kompozitor (bastakor)lari toʻgʻrisidagi bilimlari, nutqi (maxsus atamalar qoʻllanilgan nutqning ifodaligi) va pedagogik qobiliyati.	0 – 3,5
Jami		31,5

Izoh: abituriyentlar xonandalik fanidan kasbiy (ijodiy) imtihon vaqtida oʻzi ixtiyoriy cholgʻu asbobida chalib ijro qilishi mumkin. Abituriyentlarning iqtidorini va ijodiy qobiliyatini baholash shaffofligini taʼminlanish uchun kasbiy (ijodiy) imtihon jarayonida kontsertmeyster joʻrligidan foydalanishga yoʻl qoʻyilmaydi.

Kasbiy (ijodiy) imtihon komissiyasi aʼzolari oʻzlarining ixtisoslik sohasidan kelib chiqqan holda abituriyentning bilimini baholaydi. Baholar umumlashgan holda eʼlon qilinadi.

Abituriyentga har bir asar ijrosiga 2-3 daqiqa, 3 ta asarni ijro etish uchun uzogʻi bilan 6-8 daqiqa vaqt beriladi. Ogʻzaki savol-javoblar uchun 4-5 daqiqa vaqt ajratiladi.

Jami xonandalik asarlari ijrosi boʻyicha bosqichi 12-13 daqiqagacha vaqt arjatiladi.

Cholgʻu ijrochiligi va xonandalik boyicha xonandalik asarlari alohida va cholgʻu ijrochiligi boʻyicha ijro etiladi, va umumiy 93 ball hisobidan baholanadi. Baholar qaydnomada aks ettiriladi.

b) taxminiy asarlar roʻyxati

1. Oʻzbek va chet el kompozitorlar operalaridan ariya, romans, estrada qoʻshiqlari.

2. Umumtaʼlim maktabning 5-, 6-, 7- sinf musiqa madaniyati fani dasturidan oʻrin olgan qoʻshiqlar.

3. Oʻzbek va chet el xalq qoʻshiqlari – “Omon yor”, “Tanovar”, alla, toʻy marosim qoʻshiqlari, yalla, lapar va h.

V. 2. Musiqa nazariyasi va solfedjio

a) baholash mezonlari:

Musiqiy tovush va uning xususiyatlari, musiqiy tizim tovushqatori. Musiqaviy soz, temperatsiyalangan soz. Tovushlarning harfiy tuzilmada ifodalanishi. Tovushlar, interval, akkordlar engarmonizmi. Nota yozuvi, nota choʻzimlari va ularga qoʻyiladigan tovushlar choʻzimini uzaytiruvchi qoʻshimcha belgilar, nota yozuvini qisqartirish belgilari. Metr, Ritm, sinkopa, choʻzimlarning turkumlanishi. Oddiy, Murakkab, Aralash va oʻzgaruvchan metrlar va oʻlchovlar. Oddiy va tarkibli intervallar. Diatonik va Xromatik intervallar. Intervallarning engarmonik tengligi. Intervallarning aylanishi. Ohangdosh (konsonans) va noohangdosh (dissonans) intervallar. Alteratsiya. Lad. Tonallik. Turgʻun va noturgʻun tovushlar hamda ularning yechilishi. Major va minor ladi. Uchtovushlik va ularning aylanmalari. Septakkord va ularning aylanmalari. Ogʻishma, modulyatsiya, transpozitsiya kabi mavzulardagi nazariy materiallarni bilish.

Major, minor, xalq lادلari tovushqatorlari, intervallar, uchtovushliklar va septakkordlar hamda ularning aylanmalarini berilgan tovushdan va koʻrsatilgan tonallikda tuzib va kuylab berish. Kalmikov va Fridkin “Birovozli solfedjio” oʻquv qoʻllanmasidan berilgan kuy misolini notaga qarab kuylash. Interval, akkord, lad tovushqatorlarini tinglab aniqlash.

№	Musiqa nazariyasi va solfedjio vazifalar turlari	ballar taqsimoti
1.	Nazariy materiallarni bilish.	0 – 15
2.	Major, minor, xalq lادلari tovushqatorlari, intervallar, uchtovushliklar va septakkordlar hamda ularning aylanmalarini berilgan tovushdan va koʻrsatilgan tonallikda tuzish va kuylash	0 – 16,5
3.	Takt hissalarini qoʻl harakatini koʻrsatib kuy misolini notaga qarab kuylash	0 – 16,5
4.	Tinglab aniqlash	0 – 15
Jami		63

Musiqa nazariyasi va solfedjio boʻyicha abituriyentlardan musiqiy-nazariy bilimlarni aniqlash, nota asarlarning solfedjio qilib kuylash, musiqiy eshitish qobiliyatini tekshirishda jami boʻlib abituriyentga 20 daqiqa vaqt ajratiladi.

VI. Ijodiy imtihonlar natijalarining baholash mezonlari

VI. 1. Cholgʻu ijrochiligi va vokal xonandaligi

Baholash kategoriyasi	Baholash mezonlari	1-asar uchun ball	2-asar uchun ball	3-asar uchun ball	4-javob uchun ball
Cholgʻu ijrochiligi					

1-“ A’lo”	Asar ijrosi yorqin va maromiga yetkazilgan, texnik jihatdan mukammal va badiiy jihatdan ifodali.	7-8	7-8	6-5	3,5
	Og‘zaki javobi to‘laqonli	2	2	2	-
2-“Yaxshi”	Asar ijrosi bir oz kam yorqin bo‘lib, badiiy jihatdan to‘g‘ri, ammo texnik jihatdan mukammal bo‘lib, ayrim noaniqliklarga yo‘l qo‘yilgan.	6	6	4	3
	Og‘zaki javobi to‘liqsiz.	1,5	1,5	1,5	-
3-“Qoniqarli”	Cholg‘uda ijro etish ko‘nikmalari sust, nota matni nato‘g‘ri yodlangan	5	5	3	2
	Og‘zaki javobi to‘liqsiz va ayrim noaniqliklari bilan.	1	1	1	-
4-“Qoniqarsiz”	Asar ijrosi yoddan emas, yoki cholg‘uda ijro etish ko‘nikmalari yetarli darajada rivojlanmagan.	0-4	0-4	0-2	-
	Og‘zaki javobi sust yoki yo‘qligi	-	-	-	0-1
Xonandalik mahorati					
1-“ A’lo”	Asar ijrosi yorqin va maromiga yetkazilgan, intonatsion jihatdan aniq, toza va ifodali.	7-8	7-8	6-5	3,5
	Og‘zaki javobi to‘laqonli	2	2	2	-
2-“Yaxshi”	Asarni badiiy ijro etishda yorqinligi bir oz kamroq, tenik ijro jihatidan meyoriga yetmagan, ayrim noaniq intonatsiyalar mavjud	6	6	4	3
	Og‘zaki javobi to‘liqsiz.	1,5	1,5	1,5	-
3-“Qoniqarli”	Kuylash ko‘nikmalari sust, ijrosi noaniq (falsh), tonallikda turmaslik, nota matni nato‘g‘ri yodlangan	5	5	3	2
	Og‘zaki javobi to‘liqsiz va ayrim noaniqliklari bilan.	1	1	1	-
4-“Qoniqarsiz”	Asar ijrosi yoddan emas, intonatsiya falsh (musiqiy eshitish qobiliyati yo‘qligi) yoki ijro etib bera olmasligi.	0-4	0-4	0-2	-
	Og‘zaki javobi sust yoki yo‘qligi.	-	-	-	0-1

VI. 2. Musiqa nazariyasi va solfedjio

№	Baholash mezon	1-vazifa	2-vazifa	3-vazifa	4-vazifa
1-“ A’lo”	Vazifaning to‘liq bajarilishi, intonatsiyasi aniq, toza, sof.	14-15	15-16,5	15-16,5	14-15
2-“Yaxshi”	Vazifaning ayrim noaniqliklar bilan bajarilishi, intonatsiya ayrim	12-13	13-14	13-14	12-13

	joylarda aniq emasligi (falsh).				
3- “Qoniqarli”	Materialni sust bilishi, intonatsiya ayrim joylarda aniq emasligi (falsh), lekin javob berish jarayonida intilish va qiziqishlari mavjudligi.	<i>9-11</i>	<i>10-12</i>	<i>10-12</i>	<i>9-11</i>
4- “Qoniqarsiz”	Materialni bilmasligi, intonatsiya aniq emasligi (falsh)	<i>0-8</i>	<i>0-9</i>	<i>0-9</i>	<i>0-8</i>

VII. Ko‘zi ojiz abituriyentlarning kasbiy (ijodiy) imtihon natijalarini baholash mezonlari

Yuqorida ta’kidlanganidek 5111100 - Musiqa ta’limi yo‘nalishi bo‘yicha o‘tkaziladigan ijodiy imtihon dasturiga ko‘ra shu yo‘nalishga oid bo‘lgan cholg‘u asbobida asar ijro etish, qo‘shiq kuylash, musiqa nazariyasi va solfedjio fanlaridan abituriyentlarning bilim, malaka va ko‘nikmalarini aniqlash talablari kiritilgan.

Har bir ko‘zi ojiz abituriyent ijodiy imtihon yakuni bo‘yicha jami 5 baho to‘plash imkoniga ega. To‘planadigan baho predmetlar bo‘yicha quyidagicha taqsimlanadi:

- a) Cholg‘u ijrochiligi – 5 baho;
- b) Qo‘shiq kuylash – 5 baho;
- s) Musiqa savodxonligi – 5 baho;
- d) Solfedjio – 5 baho.

Abituriyentning o‘rtacha bahosi qaydnomaga kiritiladi

Ijodiy imtihon predmetlari bo‘yicha belgilangan ballar taqsimoti

Baho	Abituriyentning bilim darajasi baholanishida quyidagilar e’tiborga olinadi
5 (a’lo)	Musiqiy ta’lim bo‘yicha barcha dasturdagi belgilangan asarlar ifodali, to‘liq va mukammal, mahorat bilan ijro etilsa, ijodiy fikrlay olishi, qo‘shiq kuylash bo‘yicha 2 ta turli xarakterdagi va keng diapazondagi (ovoz kengligi va kuchli namoyish etish uchun) qo‘shiq ijro etilishi, Cholg‘uda ijro tekis, nafas olish qoidalariga rioya qilib badiiy jihatdan mahorat bilan bajarilsa, berilgan dasturdagi vazifalarni nazariy va amaliy tomondan to‘g‘ri hamda to‘liq bajarilganligi, solfedjioni o‘qish va kuylash mahorati yuqori bo‘lsa.
4 (yaxshi)	Musiqiy ta’lim bo‘yicha barcha dasturdagi belgilangan asarlar ifodali ijro etilsa. Cholg‘uda ijro tekis, nafas olish qoidalariga rioya qilishdan chekina, badiiy jihatdan mahorat bilan bajarilsa, berilgan dasturdagi vazifalarni nazariy va amaliy tomondan to‘g‘ri bajarilsa, Solfedjioni o‘qish va kuylash mahorati yetarli bo‘lsa.
3 (qoniqarli)	Cholg‘uda ijro uchun tanlangan asarlar biroz sodda va bir xil turdagi (xarakterdagi) asarlar bo‘lsa, ijro badiiy jihatdan nisbatan sayozroq

	ijro etilsa, ijroda soʻzlar yoddan aytib berilmasa, kuy ohangda va badiiylikda xatoliklarga yoʻl qoʻyilsa.
2 (qoniqarsiz)	Cholgʻuda ijro qilingan asar matnidan chekinish, xatolarga yoʻl qoʻyilsa, badiiy tomonidan mazmunini yetkazib ijro eta olmasa, asar ijrosida matndan, surʻatdan chiqib ketish va badiiy ijroda xatolikka yoʻl qoʻyilsa va ifodasiz ijro etilsa.

VII. Apellyatsiya komissiyasi tarkibi va uning faoliyatini tashkil etish

Abiturient kasbiy (ijodiy) imtihon natijalari boʻyicha universitet qabul komissiyasining apellyatsiyalar bilan ishlash hayʻatiga imtixon natijalari eʻlon qilingandan soʻng 24 soat davomida yozma murojaat qilishlari mumkin. Murojaat faqat oʻzining toʻplagan ballari yuzasidan boʻlsa, qabul qilinadi.

Apellyatsiya komissiyasi aʻzolari oliy taʻlim muassasasi rektori buyrugʻi bilan tasdiqlanadi.

Abituriyent _____ ning
Cholg' u ijrochiligi bo' yicha taqdim etgan cholg' u asarlari bo' yicha to' plagan ballari
QAYDNOMASI

	Cholg' u ijrochiligi bo' yicha ijro etiladigan asar janri va og' zaki savol-javob mezon	Taqdim etilgan asar va uning ijro holati (yoziladi)	Ball taqsimoti	To' plagan bali
1.	Yirik shakldagi asar (Sonatina, Sonata, Variatsiya, Konsert va boshqalar)		0 - 8	
1a	Asarning mazmuni, shakli, xarakteri va bastakori to' g' risidagi bilimlari, nutqi (maxsus atamalar qo' llanilgan nutqning ifodaligi) va pedagogik qobiliyati.		0 - 2	
2.	Polifoniya (Invensiya, Fuga, Preljudiya va fuga, va boshqalar) // O' zbek xalq kuylari va bastakorlarning cholg' u kuylari.		0 - 8	
2a	Asarning mazmuni, shakli, xarakteri va bastakori to' g' risidagi bilimlari, nutqi (maxsus atamalar qo' llanilgan nutqning ifodaligi) va pedagogik qobiliyati		0 - 2	
3.	Ръesa, etyud		0 - 6	
3a	Asarning mazmuni, shakli, xarakteri va bastakori to' g' risidagi bilimlari, nutqi (maxsus atamalar qo' llanilgan nutqning ifodaligi) va pedagogik qobiliyati		0 - 2	
4.	Musiqiy cholg' ular tarixi va ularning xususiyatlari, cholg' u musiqaning ijtimoiy hayotda tutgan o' rni hamda ahamiyati to' g' risidagi bilimlari, nutqi (maxsus atamalar qo' llanilgan nutqning ifodaligi) va pedagogik qobiliyati.		0 – 3,5	

Jami	31,5
-------------	-------------

Ijodiy imtihon komissiyasi:

Abiturient imzosi:

**Abiturient _____ ning
Xonandalik mahorati bo'yicha taqdim etgan asarlari yuzasidan to'plagan ballari
QAYDNOMASI**

	Xonandalik bo'yicha ijro etiladigan asar janri va og'zaki savol-javob mezoni	Taqdim etilgan asar va uning ijro holati (yoziladi)	Ball taqsimoti	To'plagan bali
1.	Maqom, an'anaviy xonandalik, o'zbek va chet el kompozitorlarining ariya, romans, estrada qo'shiqlari		0 - 8	
1a	Asarning mazmuni, shakli, xarakteri va kompozitor//bastakori to'g'risidagi bilimlari, nutqi (maxsus atamalar qo'llanilgan nutqning ifodaligi) va pedagogik mahorati		0 - 2	
2.	Umumiy o'rta ta'lim maktablarining 5-, 6-, 7- sinf "Musiqqa madaniyati" fani dasturidan o'rin olgan qo'shiqlardan namunalar		0 - 8	
2a	Asarning mazmuni, shakli, xarakteri va kompozitor//bastakori to'g'risidagi bilimlari nutqi (maxsus atamalar qo'llanilgan nutqning ifodaligi) va pedagogik mahorati		0 - 2	
3.	O'zbek va chet el xalq qo'shiqlari		0 - 6	
3a	Asarning mazmuni, shakli, xarakteri va bastakori to'g'risidagi bilimlari nutqi (maxsus atamalar qo'llanilgan nutqning ifodaligi) va pedagogik qobiliyat		0 - 2	
4	Xonandalik tarixi, ularning ijtimoiy hayotda tutgan o'rni va ahamiyati hamda o'zbek va chet el kompozitor		0 - 3,5	

(bastakor)lari to'g'risidagi bilimlari, nutqi (maxsus atamalar qo'llanilgan nutqning ifodaligi) va pedagogik qobiliyati.			
Jami		31,5	

Ijodiy imtihon komissiyasi:
Abiturient imzosi:

Abiturient _____ ning
Musiqa nazariysi fanidan baholash mezonlari asosida to'plagan ballari
qaydnomasi

№	Musiqa nazariyasi (solfedjio) vazifalar turlari	Topshirqlarga abiturient tomonidan berilgan javoblar (yoziladi)	Ballar taqsimoti	Abiturient to'plagan ballar
1.	Nazariy materiallarni bilish		0 – 15	
2.	Major, minor, xalq ladlari tovushqatorlari, intervallar, uchtovushliklar va septakkordlar hamda ularning aylanmalarini berilgan tovushdan va ko'rsatilgan tonallikda tuzish va kuylash		0 – 16,5	
3.	Takt hissalarini qo'l harakatini ko'rsatib kuy misolini notaga qarab kuylash		0 – 16,5	
4.	Tinglab aniqlash		0 – 15	

	Jami		63	

Ijodiy imtihon komissiyasi:

Abiturient imzosi: